

For at øge den geografiske mobilitet, vil den ledige i særlige situationer derudover skulle acceptere en transporttid på op til 4 timer dagligt, mod de nuværende 3 timer dagligt. Ved formidling over lange afstande gælder fortsat det almindelige formidlingsprincip om »den, der matcher jobbet bedst«. Det betyder, at der kun bør ske formidling med en transporttid på op til 4 timer, når der i en region opstår mangel på arbejdskraft med bestemte kvalifikationer, og arbejdet ikke i den nærmeste fremtid anses at kunne dækkes af lokalt bosiddende arbejdskraft (flaskehalsituationer).

Hvis lovforslaget vedtages, vil der også i bekendtgørelsen ske en præcisering af lediges pligt til at deltage i kurser, så AF meget hurtigt kan få personer, der er ledige, fx som følge af virksomhedslukning/flytning – og som dermed ikke har udsigter til at få arbejde inden for deres fag i lokalområdet – omskole til anden beskæftigelse. Hermed skabes der en fornuftig sammenhæng mellem den fremrykkede pligt til at tage rimeligt arbejde og pligt til omskoling.

3. Tilsyn

Til yderligere effektivisering af Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringens tilsynsvirksomhed – særligt aktioner mod sort arbejde – forventes der snarest fremlagt lovforslag, der giver tilsynet selvstændig kompetence til at foretage uanmeldte virksomhedsbesøg. Herudover vil der blive taget initiativ til drøftelse med de kommunale parter om kommunernes ansvar og rolle i tilsynet med udbetaling af ydelser. Hensigten er bl.a. at få klarlagt kommunernes praksis på området.

4. Selvstændiges rådighed

Der er ikke forskel på lønmodtageres og selvstændiges rådighedsforpligtelser, men i forbindelse med en opstramning af rådighedsreglerne vil den administrative praksis i forhold til selvstændiges rådighed blive vurderet nærmere. Arbejdsministeriet har allerede iværksat en undersøgelse, der skal forsøge at belyse, hvordan dagpenge- og formidlingssystemet tager sig af ledige selvstændige.

IV. Bemærkninger til § 3

Forslaget skal ses som endnu et skridt i retning af at sidestille lediges og beskæftigedes adgang til orlov. En ligestilling for så vidt angår børnepasningsorlov og længden af uddannelsesorlov blev gennemført ved lovændringen i 1995, og med dette forslag tilsigtes en yderligere ligestilling med hensyn til uddannelsesorlov. For de beskæftigede har det hele ti-

den været således, at der kun var adgang til uddannelsesorlov med arbejdsgiverens accept, og det foreslås nu, at ledige på tilsvarende vis skal indhente AF's accept, hvis de ønsker at gå på uddannelsesorlov i mere end sammenlagt 4 uger.

Forslaget indebærer således, at den begrænsning i lediges muligheder for at vælge at gå på uddannelsesorlov, som allerede findes i form af, at det kun er muligt frit at vælge 4 ugers uddannelsesorlov inden for de første 26 ugers ledighed, udstrækkes til at gælde i hele ledighedsperioden (dagpengeperioden såvel som aktivperioden). Det medfører, at såfremt en ledig ønsker at gå på uddannelsesorlov af sammenlagt mere end 4 ugers varighed – eller allerede på et tidligere tidspunkt har opbrugt adgangen til frit at vælge sammenlagt 4 ugers orlov – skal AF vurdere, om situationen på det regionale arbejdsmarked er således, at der enten med det samme eller inden for en kortere tid (dvs inden for det næste kvartal) kan tilbydes den ledige arbejde. Hvis det er tilfældet, skal den ønskede uddannelsesorlov afslås. Kan der derimod ikke tilbydes beskæftigelse inden for det næste kvartal, skal orloven bevilges.

I tilfælde, hvor der er tendens til flaskehalsproblemer på det regionale arbejdsmarked, kan AF i samarbejde med den ledige vælge ikke umiddelbart at tilbyde beskæftigelse, men i stedet for udarbejde en handlingsplan, som rummer en uddannelsesorlov, der vil sætte den ledige i stand til at overtage beskæftigelse inden for flaskehalsområder.

For at understrege uddannelsesorlovens karakter af et tilbud om efter- og videreuddannelse på gode økonomiske vilkår med henblik på at sikre en fast tilknytning til arbejdsmarkedet, indføres der en begrænsning med hensyn til den type af uddannelser og kurser, som kan tages på uddannelsesorlov. Fremover lægges vægten endnu mere på erhvervsrettede forløb i og med, at uddannelses- og kursusforløb af hobby- eller fritidsbetonet karakter ikke længere vil kunne tages på uddannelsesorlov.

V. Bemærkninger til § 4

Med ændringen til § 46 foreslås deltagerbetalingen ophævet, mens afmeldegebyret på AMU bevares. Deltagerbetaling blev indført som led i finanslovsaftalen for 1996. Baggrunden for ønsket om at ophæve deltagerbetalingen nu er, at den ikke har virket adfærdsregulerende, som det var hensigten. Ordningen har derimod – p.g.a. fritagelse for kortuddannede defineret som personer omfattet af VUS-afgrænsningen – voldt store administrative kvaler.

Afmeldegebyret, som bevares, har derimod en adfærdsregulerende effekt i forhold til betids afmelding-